

ступінь неоднозначності закону не можна відносити до його недоліків, бо така неоднозначність виявляється інструментом розвитку права.

Таким чином, підходи обох правових сімей не дають можливості забезпечити однозначності норм права, а відтак і стовідсоткової правової визначеності. Втім, повної правової визначеності не слід і намагатися досягти, бо така визначеність стала б на заваді розвитку права. Дійсно, існує діалектичне протиріччя між правовою визначеністю і розвитком права [3]. Отже, насправді є потреба у певному розумному ступеню правової визначеності, не більше, а відтак і у певному розумному ступеню можливості тлумачення закону.

Список використаних джерел

1. Попов Ю. Ю. Прецедентне право у контексті загальнообов'язковості судових рішень та українські перспективи // Форум права. – 2010. – № 3. – С. 351-363 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2010_3/10pjitup.pdf
2. L. The dubious role of precedent in the quest for first principles in the reform of the bankruptcy code: some lessons from the civil law and realist traditions (p. 199) // Am. Bankr. L.J. – 2000. – vol. 74. – P. 173-226.
3. Re E.D. Stare Decisis (p.509) // F.R.D. – 1979. – vol. 79. - P. 509-519.

Севастьянов А. К.,
кандидат технічних наук,
старший науковий співробітник
Інституту кібернетики
ім. В. М. Глушкова НАН України

ПРОБЛЕМИ ТЕРМІНОЛОГІЇ У СФЕРІ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА СЕРТИФІКАЦІЇ

Закон України «Про стандартизацію» відіграє основну роль в Україні. Цей Закон встановлює правові та організаційні засади стандартизації в Україні і спрямований на забезпечення єдиної технічної політики в цій сфері. Цей Закон

регулює відносини, пов'язані з діяльністю у сфері стандартизації та застосуванням її результатів, і поширюється на суб'єкти господарювання незалежно від форми власності та видів діяльності, органи державної влади, а також на відповідні громадські організації.

Метою стандартизації в Україні є забезпечення безпеки життя і здоров'я людини, тварин, рослин, а також майна та охорони навколишнього середовища, створення умов для раціонального використання всіх видів національних ресурсів та відповідності об'єктів стандартизації своєму призначенню, сприяння усуненню технічних бар'єрів у торгівлі.

Термінологія потрібна для ясної і однозначної комунікації. Велике значення має термінологія у сфері стандартизації та сертифікації. Стандарти в Україні в 1995 р. публікувалися на двох мовах: українською та російською. Нині стандарти публікуються тільки українською мовою. У деяких галузях промисловості це є навіть небезпечним, адже неправильно зрозумілий термін може призвести до катастрофічних наслідків. Термінологія і переклади українською мовою не завжди адекватні за змістом і суперечать міжнародним стандартам. Так, в Україні до цього часу не введено термін – «менеджмент». Цей термін замінений терміном - «управління». Це не є адекватним за змістом терміном, адже існують певні смислові розбіжності. У стандартах Росії також допущені деякі неточності. На думку автора, правильно було б говорити - «менеджмент якістю» замість офіційно опублікованого «менеджмент якості». Менеджмент чим? Менеджмент якістю, менеджмент охорони навколишнього середовища (або екоменеджменту), менеджмент безпекою. Ці помилки не виправляються навіть відомими «гуру».

Дані ситуації з'явилися унаслідок швидкого і неадекватного перекладу зарубіжних стандартів, а також відсутністю досвіду у вітчизняних експертів або їх неуважне ставлення до термінології. Значення термінології є важливим і вимагає безперервного уточнення і розвитку. Термінологія набуває ключової ролі у сфері стандартизації. Нижче наводяться деякі поняття, пов'язані з менеджментом якістю.

Стандартизація – це діяльність із встановлення правил і характеристик з метою їх добровільного багаторазового використання, спрямована на досягнення впорядкованості в сферах виробництва та обігу продукції і підвищення конкурентоспроможності продукції, робіт або послуг. Ця діяльність проявляється у розробці, оприлюдненні та застосуванні стандартів.

Сертифікація (лат. *Sertifico* – засвідчую) – підтвердження відповідності якісних характеристик товару стандартам якості (під сертифікацією розуміється також процедура отримання сертифіката).

Система менеджменту – система для розробки політики і цілей досягнення цих цілей. Система – сукупність взаємопов'язаних та взаємодіючих елементів. Менеджмент – скоординована діяльність із керівництва та управління організацій. Система менеджменту якістю – система менеджменту для керівництва та управління організацією стосовно якості. Менеджмент якістю – скоординована діяльність з керівництва та управління організацією стосовно якості. Сертифікація систем менеджменту – це процедура підтвердження ступеня відповідності та результативності певної системи менеджменту, вимогам стандарту на дану систему менеджменту. Конкурентні вимоги для діяльності різних організацій викладаються у міжнародних стандартах на системи менеджменту (організаційні системи). Основні системи менеджменту, що підлягають сертифікації: ISO 9001:2008, ISO 14001:2009, OHSAS 18001:2007, SA 8000:2008, ISO 27001:2005, ISO 31000:2009 та ін.

Однак, незважаючи на офіційне визначення поняття «менеджмент», цьому поняттю іноді помилково дорівнюють поняття «управління». Це різні поняття. «Менеджмент» або «управління»? Нижче наводиться порівняння цих двох понять.

Управління – (1) Розуміння функції управління як задоволення керуючого органу; (2) Діяльність керівника заснована на ігноруванні зацікавленості персоналу в кінцевих результатах праці; (3) Оцінка праці керівника визначається ступенем виконання директив керуючого органу; (4) Низька сприйнятливість до нововведень; (5) Пріоритет процесу управління над його

результатом; (6) Висока ступінь формалізованості і обмежень діяльності керівника; (7) Закритий характер взаємовідносин керівника з головуючими та підлеглими співробітниками; (8) Стиль керівництва близький до стилю армійського начальника; (9) Керівник виступає в основному як адміністратор.

Менеджмент (організація управління) – (1) Розуміння функції менеджменту як задоволення економічних інтересів організації; (2) Діяльність менеджера заснована на забезпеченні зацікавленості персоналу в кінцевих результатах праці; (3) Оцінка праці менеджера визначається кінцевою ефективністю; (4) Готовність до сприйняття нововведень; (5) Пріоритет результату менеджменту над процесом; (6) Висока ступінь самостійності менеджера в рамках делегованих йому повноважень; (7) Відкритий характер взаємовідносин менеджера з головуючими та підлеглими співробітниками; (8) Стиль керівництва близький до стилю тренера спортивної команди; (9) Менеджер виступає в основному як лідер.

*Турчин-Кукаріна І. В.,
аспірантка*

*Львівського національного
університету ім. Івана Франка*

КОРЕСПОНДУВАННЯ ТЕРМІНІВ «ШВИДКІСТЬ» І «СВОЄЧАСНІСТЬ», ЗАСТОСОВУВАНИХ ДЛЯ ПОЗНАЧЕННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ОЦІНОЧНИХ ПОНЯТЬ ПРАВА, З ПРИНЦИПОМ ВИЗНАЧЕНОСТІ ЮРИДИЧНОЇ ФОРМИ

Дослідження означеної теми зумовлене термінологічною неоднорідністю, що існує у ЦПК України, суперечить ідеї точності права, принципу визначеності юридичної форми та є, на наш погляд, украй несприятливим явищем для формування сталої судової практики. Наприклад, формулюючи у ст. 1 ЦПК України завдання цивільного судочинства із використанням слова «своєчасний», раптом у ст. 130 ЦПК України законодавець несподівано